

ihalenin aşırı düşük teklif
sorgulaması yapılmaksızın
sonuçlandırıldığı Kanun
hükümleri gereğince idarenin
bu konuda takdir yetkisine
sahip olduğu ihaleye sunulan
teklif bedelleri ile yaklaşık
maliyet göz önünde
bulundurulduğunda idarenin
anılan yetki çerçevesinde
teklifleri aşırı düşük olarak
değerlendirmeden ihaleyi
sonuçlandırması işleminde
mevzuata aykırılık tespit
edilmemiş olduğu

Toplantı No	: 2024/007
Gündem No	: 14
Karar Tarihi	: 14.02.2024
Karar No	: 2024/UM.II-288

BAŞVURU SAHİBİ:

İkitirş Dış Ticaret Yatırım ve Taahhüt Anonim Şirketi-Yılmazır İnşaat Taahhüt Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi İş Ortaklığı,

İHALEYİ YAPAN İDARE:

Kocaeli Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2023/1302877 İhale Kayıt Numaralı "0-Pvc Temiz Su Borusu ve Ek Parçaları" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

Kocaeli Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından 19.12.2023 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "0-Pvc Temiz Su Borusu ve Ek Parçaları" ihalesine ilişkin olarak İkitirş Dış Ticaret Yatırım ve Taahhüt Anonim Şirketi – Yılmazır İnşaat Taahhüt Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi İş Ortaklığının 04.01.2024 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 05.01.2024 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 16.01.2024 tarih ve 127287 sayılı Kurum kayıtlarına alınan 15.01.2024 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2024/84-01 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelenildi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, söz konusu ihalenin 1'inci kısmının kendi üzerlerinde kaldığı, anılan kısma ilişkin yaklaşık maliyetinin 40.574.090,00 TL, diğer teklif bedellerinin 27.948.970,00 TL ve 65.400.000,00 TL olduğu, iş ortaklığı olarak katıldıkları ihalede 18.630.000,00 TL olan teklif bedellerinin yaklaşık maliyetten %55 oranında, diğer iki teklifin aritmetik ortalamasından %61 oranında düşük olduğu, bu bağlamda 7434 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 38'inci ve Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 58'inci maddelerine istinaden tekliflerine ilişkin olarak kendilerinden aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesi gerektiği iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

- a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,
b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,
gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmemeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istektilerin teklifleri reddedilir. Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmesinin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyetin 8'inci maddede öngörülen eksi değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değer altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmesinin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır." hükmü,

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 58'inci maddesinde "(1) İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra diğer tekliflere veya yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

(2) İhale komisyonu;

- a) İmalat sürecinin ekonomik olması,
b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal temininde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen malların özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmemeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istektilerin teklifleri reddedilir." hükmü,

Anılan Yönetmelik'in "Elektronik ihale" başlıklı 58/A maddesinde "(1) İhaleler, e-teklif alımlık suretiyle bu maddede uygun olarak yapılabilir.

(9) Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin tespitinde aşağıdaki esaslar dikkate alınır:

-

b) Diğer tekliflere veya yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanların tespit edilmesi halinde bu istektilerden; aşırı düşük teklif açıklamaları ile birlikte yeterlik bilgileri tablosunda beyan ettikleri bilgi ve belgelerden EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfaları üzerinden sorgulanamayanlar ile teknik şartname cevaplar ve açıklamalara ilişkin tevsik edici belgeleri summaları ve ihale dokümanında öngörülmesi halinde numune/demonstrasyon işlemlerine ilişkin ürün örneklerini vermeleri/kurulumlarını yapmaları istenir. Beyan edilen bilgi/belgeler ve teknik şartname cevaplar ve açıklamalara ilişkin tevsik edici belgeleri summany istektiler ile numune ve/veya demonstrasyon işlemlerine ilişkin yükümlüklerini yerine getirmeyen veya aşırı düşük teklif açıklaması summany istektiler teklifleri değerlendirme dışı bırakılır. Sunulan bilgi ve belgeler ile aşırı düşük teklif açıklamaları çerçevesinde;

1) Yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen katılım ve yeterlik kriterlerine ilişkin şartları sağladığı anlaşılan ve numune ve/veya demonstrasyon değerlendirmesi başarılı sonuçlanan istektilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılır.
2) Yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen katılım ve yeterlik kriterlerine ilişkin şartları sağladığı anlaşılan ve numune ve/veya demonstrasyon değerlendirmesi uygun görülen istektilerin aşırı düşük teklif açıklamaları incelenir ve açıklamaları uygun görülmemeyen teklifleri reddedilir.

3) Aşırı düşük tüm tekliflerin değerlendirme dışı bırakılması veya reddedilmesi halinde, teklif fiyatı aşırı düşük bulunmayan ekonomik açıdan en avantajlı birinci ve ikinci teklif olması öngörülen teklif sahiplerine ilişkin olarak (a) bendindeki esaslar çerçevesinde değerlendirme yapılır.
c) Teklif edilen malın özgünlüğü,
gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmemeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istektilerin teklifleri reddedilir." hükmü,

5) Aşırı düşük teklifler arasından tek geçerli teklif kalması ve bu teklif sahibinin ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak belirlenmesinin öngörülmesi halinde bu istekliden yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgi ve belgeler ile teknik şartname cevaplar ve açıklamalara ilişkin tevsik edici belgeleri summası veya ihale dokümanında öngörülmesi halinde numune/demonstrasyon işlemlerine ilişkin ürün örneklerini vermeleri/kurulumlarını yapması istenmez. İhalede ayrıca ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibinin belirlenmesinin öngörülmesi halinde ise bu isteklinin tespitinde (a) bendindeki esaslar uygulanarak ihale işlemlerine devam edilir.

c) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen işlemlere, ekonomik açıdan en avantajlı birinci ve belirlenecek ise ikinci teklif sahibi tespit edilmeyece kadar devam edilir." hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Mal alımı ihalelerinde aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 62/A maddesinde "62/A/1.1. Mal alımı ihalelerinde, aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında aşağıdaki düzenlemelere göre işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

62/A.1.1. Aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesinin ilişkin yazıda istektilerin yapacakları açıklamalara esas olacak önemli teklif bileşenlerinin, bütün istektiler için aynı unsurları içerecek şekilde belirlenmesi zorunludur. Aşırı düşük teklif açıklaması sunulması için istektilere üç (3) iş gününden az olmamak üzere uygun bir süre verileceği, istektilerin, aşırı düşük olarak tespit edilen tekliflerini, bu Tebliğin "Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer tespiti ve aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 79'uncu maddesinde belirtilen yöntemlerle açıklayabilirler.

62/A.1.2. İhale komisyonu tarafından yapılan değerlendirmede açıklamaları yeterli görülmeyen veya süresi içerisinde yazılı açıklamada bulunmayan istektilerin teklifleri reddedilir." açıklaması,

20.11.2023 tarihli İhale İlanı'nın "Diğer hususlar" başlıklı 15'inci maddesinde "Teklif fiyatı ihale komisyonu tarafından aşırı düşük olarak tespit edilen istektilerden Kanunun 38'inci maddesine göre açıklama istenecektir." düzenlemesi,

İdari Şartname'nin "İhale konusu işe/alıma ilişkin bilgiler" başlıklı 2'inci maddesinde "İhale konusu işe/alıma ilişkin bilgiler

2.1. İhale konusu işin/alımın;
a) Adı: 0-PVC TEMİZ SU BORUSU VE EK PARÇALARI

b) Türü: Mal alımı

c) İlgili Uygulama Yönetmeliği: Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği

c) Yatırım proje no'su (yapım işlerinde): Bu madde boş bırakılmıştır.

d) Kodu:

e) Miktarı:

Çeşitli tür ve miktarlarda 8 kalemden oluşan toplam 176000 metre ve 3100 adet 0-PVC Temiz Su Borusu ve Ek Parçaları alımı

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

f) İşin yapılacağı/teslim edileceği yer: Malzemeler İSU Genel Müdürlüğü Solaklar Merkez Ambarına teslim edilecektir." düzenlemesi,

Anılan Şartname'nin "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 33'üncü maddesinde "Aşırı düşük teklifler

33.1. Verilen tekliflerden diğer tekliflere veya yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanların, ihale komisyonu tarafından tespit edilmesi halinde, bu teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili ayrıntılar yazılı olarak istenir. İhale komisyonu tarafından;

a) İmalat sürecinin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temininde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen malın özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamalar dikkate alınarak aşırı düşük teklifler değerlendirilir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmemeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istektilerin teklifleri reddedilir." düzenlemesi yer almaktadır.

Kocaeli Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından "0-PVC Temiz Su Borusu ve Ek Parçaları" anılan ihalesinin 19.12.2023 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirildiği, bahse konu ihalede 11 adet ihale dokümanı indirildiği ve ihalenin 1'inci ve 2'nci kısmına 3 isteklinin katıldığı, 25.12.2023 onay tarihli ihale komisyonu kararı ile ihalenin 1'inci kısmının İkitirş Dış Ticaret Yatırım ve Taahhüt A.Ş. – Yılmazır İnşaat Taahhüt Tic. ve San. A.Ş. İş Ortaklığı üzerinde bırakıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 38'inci maddesinde, ihale komisyonunun verilen teklifleri değerlendirdikten sonra "diğer tekliflere veya yaklaşık maliyete" göre aşırı düşük teklifleri tespit edeceğinin belirtildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu çerçevesinde yapılacak olan mal alımı ihalelerinde idare tarafından aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesi durumunda idarelerin aşırı düşük teklifleri nasıl belirleyecekleri Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 58'inci maddesinde, e-ihale yöntemiyle gerçekleştirilmiş ihalelerde anılan Yönetmelik'in 58/A maddesinde ve Kamu ihale Genel Tebliği'nin 62/A maddesinde düzenlenmiştir.

Kanun, Yönetmelik ve Tebliğ maddelerinde mal alımı ihalelerine ilişkin aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesinde ihale komisyonunun verilen teklifleri değerlendirdikten sonra diğer tekliflere veya yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit etmesi gerektiği, öte yandan Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği ile Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Sınır değer ve aşırı düşük teklifler" başlıklı ilgili maddeleri uyarınca ve Kamu İhale Genel Tebliği'nde belirtilen yöntemler çerçevesinde sınır değer hesaplanarak teklifi aşırı düşük olanların tespit edilmesi gerektiği, ancak mal alımlarında sınır değer hesaplama yöntemine ilişkin sınırlayıcı bir düzenleme bulunmadığı, dolayısıyla mal alımı ihalelerinde aşırı düşük tekliflerin tespitinin diğer tekliflere veya yaklaşık maliyete kıyaslanarak suretiyle idarece belirlenmesi gerektiği hükmü bağlanmıştır.

İdare tarafından aşırı düşük teklifler belirlendikten sonra bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıların yazılı olarak isteneceği, aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazıda istektilerin yapacakları açıklamalara esas olacak önemli teklif bileşenlerinin bütün istektiler için aynı unsurları içerecek şekilde belirlenmesinin zorunlu olduğu, aşırı düşük teklif açıklaması sunulması için istektilere üç (3) iş gününden az olmamak üzere uygun bir süre verileceği, istektilerin, aşırı düşük olarak tespit edilen tekliflerini Tebliğin "Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer tespiti ve aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 79'uncu maddesinde belirtilen yöntemlerle açıklayabileceği, ihale komisyonunun; imalat sürecinin ekonomik olması, seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal temininde kullanacağı avantajlı koşullar, teklif edilen malların özgünlüğü gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendireceği ve bu değerlendirme sonucunda açıklamaları yeterli görülmemeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istektilerin tekliflerinin reddedileceği anlaşılmıştır.

İhale işlem dosyasının incelenmesi neticesinde, ihalenin 1'inci kısmı için belirlenen yaklaşık maliyetin 40.574.090,00 TL olduğu, başvuru sahibi olan ve ihale üzerinde bulunan istekli İkitirş Dış Ticaret Yatırım ve Taahhüt A.Ş. – Yılmazır İnşaat Taahhüt Tic. ve San. A.Ş. İş Ortaklığının 18.630.000,00 TL olduğu, ihalenin 1'inci kısmına teklif veren diğer bir istekli FMB Hırdavat Makine Elektrik İnşaat Yedek Parça Taahhüt Tic. ve San. Ltd. Şti'nin teklif tutarının 27.948.970,00 TL olduğu, diğer istekli Geoflow Toprak Altı Damla Sulama San ve Tic. A.Ş.'nin teklif tutarının ise 65.400.000,00 TL olduğu görülmüştür.

İdare tarafından yapılan değerlendirmede sonucunda ihalenin 1'nci kısmı için istektilerce verilen tekliflerin aşırı düşük teklif olmadığına karar verildiği ve ihalenin aşırı düşük teklif sorgulaması yapılmaksızın sonuçlandırıldığı, yukarıda yer alan Kanun hükümleri gereğince idarenin bu konuda takdir yetkisine sahip olduğu, ihaleye sunulan teklif bedelleri ile yaklaşık maliyet göre önünde bulundurulduğunda idarenin anılan yetki çerçevesinde teklifleri aşırı düşük olarak değerlendirmeden ihaleyi sonuçlandırması işleminde mevzuata aykırılık tespit edilmediği olup başvuru sahibinin anılan iddiasının yerinde olmadığı anlaşılmıştır.

Diğer yandan, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 53'üncü maddesinin (j) fıkrasının 9'uncu alt bendinde "Başvuru sahibinin iddialarının tanınmasında haklı bulunması halinde, Kurul kararı ile itirazen şikâyet başvuru bedelinin başvuru sahibine iadesine karar verilir. Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kuruma yazılı talebi üzerine, bu talep tarihini izleyen otuz gün içinde Kurum tarafından itirazen şikâyet başvuru bedelinin iade yapılır ve son ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz işletmez. Diğer hallerde başvuru bedeli iade edilmez.
Bu fıkranın (1) numaralı bendi uyarınca tahsil edilen bedel hiçbir durumda iade edilmez." hükmü yer almaktadır.

Aktarılan Kanun hükmüne göre, başvuru sahibinin itirazen şikâyetine konu iddialarının tanınmasında haklı bulunması halinde başvuru bedeli iadesinin söz konusu olabileceği dikkate alındığında, yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmeler neticesinde, başvuru sahibinin, iddialarında haklı bulunmadığından başvuru bedelinin başvuru sahibine iadesi için Kanunun öngördüğü şekilde "başvuru sahibinin iddialarının tanınmasında haklı bulunması" koğulunun gerçekleşmediği, dolayısıyla 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 53'üncü maddesinin (j) fıkrasının 9'uncu alt bendi hükmü gereğince başvuru bedelinin iadesinin mümkün bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazen şikâyet başvurusunun reddine,

Öybirliği ile karar verildi.

